گاردین مدعی شد حال پادشاه عمان وخیم است

سلطان دیپلمات

عصر جهان

بنفشه غلامی
دبیر گروه جهان

امروز روزنامه انگلیسی «گاردین» در گزارشی از عمان به نقل از برخی منابع داخلی این کشور مدعی شد، حال سلطان قابوس که ۴ سالی است ابتلا به سرطان روده دارد و تحت درمان، وخیم شده و از همین رو بحث جانشین احتمالی وی در این کشور بالا گرفته است.

سلطان قابوس که اکنون حدود ۵۰ سال است، بر تخت پادشاهی عمان نشسته است، با خوی معتدل و میانه‌رویی که دارد، کشورش را از کشوری خنثی به کشوری مطرح در خاورمیانه و جهان تبدیل کرده و دارای دیپلماسی فعالی است. بزرگترین ویژگی عمان ِسلطان قابوس بویژه در سال‌های اخیر نقش میانجیگری آن در بسیاری از بحران‌های بین کشورها در خاورمیانه است. اما این ویژگی به‌طور مشخص به شخصیت سلطان قابوس بر می‌گردد که اعتقاد راسخ دارد باید دوست همه و دشمن هیچ‌کس بود. بنابراین همواره تلاش کرده برخلاف کشورهای عربی حوزه خلیج فارس، در عین اینکه احترامی ویژه برای عربستان قایل است، مطیع چشم بسته آن نباشد. از همین رو است که در سال‌های اخیر، عمان در هجمه‌هایی که عربستان به‌طور معمول علیه ایران به راه می‌اندازد، شرکت نکرده یا هنگامی که عربستان به دنبال یارکشی برای حمله به یمن بود، خود را از این غائله دور نگه داشت، همان طور که پیش از آن نیز حاضر نشده بود، با سیاست‌های عربستان در سوریه همسو شود. حفظ استقلال رأی و عمل سلطان قابوس باعث شده تا عمان همواره به عنوان کشوری بی‌طرف در مسائل فراوان منطقه‌ای شناخته شود و همین ویژگی نیز راه عمان را در بازی کردن نقش میانجی در مسائل منطقه هموار کرده‌است.

سلطان قابوس در یکی دو سال اخیر در سه مسأله مهم خاورمیانه نقش میانجی را داشته است که این میانجیگری‌ها هنوز هم ادامه دارد. مهم‌ترین این میانجیگری‌ها، میانجیگری بین عربستان و ایران و همچنین عربستان با یمن است. عربستان که اکنون نزدیک به ۵ سال است خود را درگیر جنگ یمن کرده و بخاطر فرسایشی شدن این جنگ اقتصاد خود را آسیب دیده می‌بیند و علاوه بر آن می‌داند، انصارالله یمن در جنگ مداوم با ائتلاف عربی توان رزمی خود را در سطح قابل توجهی افزایش داده و به توان موشکی و پهپادی بالایی دست یافته‌است که نماد آن را می‌توان در حمله به آرامکو دید. از دیگر سو وقایع اخیر خاورمیانه و بویژه خیانتی که دونالد ترامپ در حق کردهای شمال سوریه کرد و با خروج از این منطقه شرایط را برای حملات ترکیه فراهم ساخت، باعث شده، عربستان اطمینان خاطر خود به امریکا را از دست بدهد و نگران آینده شراکت با رئیس‌جمهوری جنجالی امریکا باشد. از همین رو ریاض که می‌داند راه صلح در یمن از تهران می‌گذرد، به نوعی با نشان دادن چراغ سبز به عمان، سلطان قابوس را متمایل به دست زدن به این میانجیگری کرد که هنوز تماس‌ها بین هر سه کشور در این خصوص ادامه دارد. عمان همزمان با میانجیگری بین عربستان و ایران در حال میانجیگری بین ریاض و انصارالله است و همچنین در سطحی کوچک‌تر تلاش می‌کند، اختلافات بین عربستان و امارات در یمن را برطرف کند. ضمن آنکه نباید فراموش کرد، عمان بعد از کویت کشوری است که در تلاش برای حل اختلافات بین برادران کوچک و بزرگ عرب در حوزه خلیج فارس است و مذاکرات بسیاری برای نزدیک کردن قطر و عربستان به یکدیگر داشته است. با این حال تلاش‌های عمان برای میانجیگری به حوزه خلیج فارس محدود نمی‌شود. سلطان قابوس که همواره حامی مذاکرات فلسطین و اسرائیل بوده، از سال گذشته همچنین مذاکرات بسیاری با طرفین درگیر در بحران فلسطین، یعنی سران رژیم صهیونیستی از یک سو و فلسطینی‌ها از سوی دیگر داشته است.

سفر ظریف به عمان

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران امروز و در چارچوب رایزنی‌های مستمر دوجانبه بین ایران و عمان راهی مسقط شد. این سفر سه هفته بعد از حضور «یوسف بن علوی»، وزیر خارجه عمان در تهران انجام می‌شود

عمان تحت پادشاهی سلطان قابوس همچنین در روابط ایران و امریکا نیز نقش زیادی ایفا کرده است و در آزادی زندانیان امریکایی در ایران و برجام نقش قابل توجهی داشت.

سلطان قابوس هیچ فرزندی ندارد و به‌طور علنی هم جانشینی منصوب نکرده است، اما به‌طور خصوصی در نامه مهر و موم شده خطاب به شورای خاندان سلطنتی عمان انتخاب خودش را اعلام کرده است. ماده ۶ قانون اساسی عمان تأکید دارد، خاندان سلطنتی باید ظرف سه روز از خالی ماندن این جایگاه، سلطان جدید را انتخاب کند. اگر آنها نتوانند به توافق برسند، شورای دفاع ملت، رئیس دیوان عالی و رؤسای دو اتاق شورای مشورتی می‌توانند اولین پاکت حاوی انتخاب سلطان قابوس را باز کنند و سپس شخص مورد نظر او را بر تخت سلطنت بنشانند.

تشکیل فراکسیون انصرافی‌ها به ریاست لاریجانی

عصر سیاست

«فراکسیون منصرفین» با حضور ۳۸ نماینده‌ای که برای انتخابات آتی مجلس کاندیدا نشدند، به ریاست علی لاریجانی تشکیل شد. عبدالرضا هاشم‌زایی، نماینده تهران در مجلس که خود به دلیل دارا نبودن شرایط سنی از داوطلب شدن برای انتخابات اجتناب کرد، در توضیح رویکرد این فراکسیون گفت: اکثر دوستانی که در انتخابات آتی مجلس شورای اسلامی کاندیدا نشدند، بر این باور هستند که مجلس در رأس امور نیست و انتخاب آنها به عنوان نماینده مجلس نمی‌تواند در حل مشکلات مردم خیلی مؤثر واقع شود.

به گفته او، با توجه به اینکه اعضای این فراکسیون فارغ‌البال‌تر از دیگران هستند و ناچار به درگیر شدن در روند انتخابات و مسائل تبلیغاتی آن نیستند، می‌خواهند که در مدت باقی مانده از مجلس تمرکز اقدامات خود را روی مسائل مهم کشور قرار دهند. به گزارش ایسنا، هاشم‌زایی درباره ترکیب طیف فکری حاکم در این فراکسیون گفت: «از همه طیف‌ها در این فراکسیون حضور دارند و این فراکسیون خط سیاسی خاصی را دنبال نمی‌کند بلکه اولویت مسائل مهم مملکتی است و هدف از تشکیل این فراکسیون، توجه به مسائل مهم نظام است.»

این نخستین بار نیست که کسانی که دوران نمایندگی خودشان در نهاد قانونگذاری و نظارت کشور را پایان یافته می‌بینند زیر یک پرچم تشکل می‌یابند. بیش از دو دهه پیش نمایندگان ادوار مجلس شورای اسلامی با تشکیل یک مجمع ثبت شده قانونی بنا گذاشتند تا به «پژوهش در زمینه منزلت اجتماعی مجلس و شناخت مسائل و مشکلات مردم و ارائه پیشنهاد برای افزایش کارآیی مجلس و همکاری با دستگاه‌های ستادی و اجرایی کشور» بپردازند. هدفگذاری‌ای که تاکنون چندان رنگی از اثرگذاری به خود نگرفته است. حال نمایندگانی که غالباً با استدلال ناکارآمد شدن مجلس و وجود موانع ساختاری و سیاسی در ایفای نقش قانونی‌اش از حضور در انتخابات برای نمایندگی در مجلس آینده انصراف داده‌اند، می‌خواهند که در قالب یک فراکسیون طرحی دیگر اندازند. چاره‌جویی برای مسائل مهم کشور از سوی ۳۸ نماینده و در فرصت حدود ۶ ماهه‌ای که از عمر مجلس دهم باقی مانده، کار کارستانی است که باید دید آیا این فراکسیون تازه تأسیس برای آن چه طرح و برنامه ویژه‌ای تدارک خواهد دید یا اهدافش در حد ایده‌ای اعتراضی باقی خواهد ماند.